

ÖZET: Açıktan vekil olarak atanan imam-hatip ve müezzin-kayyımların haftalık izin kullanıp kullanamayacağı hususunda. (14.10.2025 - E. 6919433)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesinde, "Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenlerin, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılacağı belirtilmektedir. Görüldüğü üzere Kanunun memur tanımında, "asli ve sürekli olarak" görevlendirilmek hususu vurgulanmıştır.

Açıktan vekil olarak atanma ise, bazı boş ya da dolu kadrolara ait hizmetlerin aksamamasını teminen getirilmiş bir kurum olup asıl maksat öncelikle o kadroya ilişkin görevlerin sürekliliğinin sağlanmasıdır. Nitekim 657 sayılı Kanunun 86'ncı maddesi;

"Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.

Bir görevin memurlar eliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Ancak, ilkokul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, diş tabipliği, eczacılık, köy ve beldelelerdeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile, açıktan vekil atanabilir.

...

Açıktan vekil olarak atananlara, bir yılda yirmi günü geçmemek üzere çalıştıkları her ay için iki gün yıllık izin verilir. Bu iznin kullanımında, bir sonraki yıla devredilme hâli dışında Devlet memurları için öngörülen hükümler uygulanır."

hükümlerini havidir.

Kanunun 175'inci maddesinin son fıkrasında ise, açıktan vekil olarak atananların bu Kanunla memurlara tanınan **sosyal haklardan da yararlanacağı** ifade edilmektedir.

Konuya ilişkin olarak Başkanlığımız 2007 Genelgesinin "Vekil imam-hatiplerin izinleri" başlıklı 83'üncü maddesinde;

"(1) Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının 11.11.2004 tarihli ve 19597 sayılı mütalaasına göre; kesintisiz bir yıl çalışma (hizmet)s süresi olan açıktan vekil olarak atanan imam-hatiplere; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 102'nci maddesinde belirtilen süreler kadar, yani bir yıldan on yıla kadar (on yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için de otuz gün **yıllık izin verilecektir.**

(2) Açıktan vekil olarak atanan imam-hatiplere; aynı Kanunun 104'üncü maddesinde belirtilen mazeret izinleri ile, 105'inci maddesi uyarınca da hastalıkları sebebiyle, tabiplerce verilen istirahat süresi kadar **hastalık izni verilecektir.**

(3) Kesintisiz bir yıl hizmet (çalışma) süresi olmadığı için izin hakkı kazanamayan vekil imam-hatiplere, en çok 10 (on) gün kadar mazeret izni verilecektir. Ancak bu durumda olanlara, mahsup edilecek yıllık izin hakları olmadığından, ikinci on günlük mazeret izni verilmeyecektir.

(4) Asli memur olup daha önce vekalet hizmeti bulunanların bu hizmet süreleri, aynı Kanunun değişik 102'nci maddesinde belirtilen hizmet yılının hesabında dikkate alınacaktır." düzenlemeleri yer almaktadır.

17.06.2014 tarihli ve 29033 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde **camî görevlileri; "başimam-hatip, uzman imam-hatip ve imam-hatip ile başmüezzin ve müezzin-kayyımlar"** şeklinde tanımlanmakta olup Yönetmeliğin 47'nci maddesinde;

"(1) Camî görevlileri haftalık ve diğer resmi tatil günlerindeki izinlerini aşağıdaki

esaslara göre kullanırlar.

a) **Cuma günü ve dini bayramların birinci günleri ile diğer dini gün ve gecelerde haftalık izin kullanamazlar. Bu günler dışında olmak üzere haftanın bir gününde izinli sayılırlar. Haftalık izin günleri, dini bayramların birinci günü ile diğer dini gün ve gecelere rastladığında, bir önceki veya bir sonraki günde izinlerini kullanırlar.**

b) **Cami görevlilerinin hangi günlerde haftalık izin kullanacakları, istekleri de dikkate alınarak müftülükçe belirlenir.**

c) **Birden fazla imam-hatip ve/veya müezzin-kayyımı olan camilerde haftalık izin günü dışındaki günlerde, namaz vakitlerinde görevlilerin tamamı camide bulunurlar ve görevi nöbetleşe yaparlar.**

ç) **Haftanın belirli günlerinde kapalı bulunan camilerin görevlileri, haftalık izinlerini bu günlerde kullanmış sayılırlar.**

(2) **Cami görevlileri, dini bayramların birinci günleri haricinde bayram tatillerini, müftülüğün planlamasına göre yaparlar."**

hükümleri yer almaktadır.

Mezkûr Yönetmelikte cami görevlileri sayılırken kadrolu/sözleşmeli/vekil şeklinde bir ayırım yapılmadığı; Yönetmeliğin "Amaç ve kapsam" başlıklı maddesinde de bu yönde bir detaya yer verilmediği görülmektedir. Kaldı ki Yönetmeliğin cami görevlilerinin izinlerinin düzenlendiği 47'nci maddesinin açıktan vekil olarak atananlar bakımından geçerli olmadığı bir an için kabul edilse dahi bu durumun anılan personelin haftalık izin kullanmayacağı şeklinde yorumlanamayacağı kuşkusuzdur.

Zira Anayasamızın 50'inci maddesinde ifade edildiği üzere, **"Dinlenmek, çalışanların hakkıdır".**

Danıştay 5. Dairesinin, açıktan vekil olarak atananların memurlar için öngörülen izinlerden yararlanıp yararlanamayacağına ilişkin E.2013/1509, K.2014/7930, T.14.11.2014 sayılı kararında da, **"... açıktan vekil atama yoluyla doldurulan kadrolarda; öncelikle o kadroya ilişkin görevlerin sürekliliğinin sağlanması ve hizmette aksamaya meydan verilmemesi, bunun yanı sıra imkanlar ölçüsünde mazeret durumlarının da dikkate alınarak düzenleme yapılması prensip olarak kabul edilmiştir."** şeklinde ifadeler yer almaktadır.

Bu itibarla açıktan vekil olarak atanan imam-hatip ve müezzin-kayyımların, yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak Diyanet İşleri Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 47'nci maddesinde sayılan esaslar çerçevesinde haftalık izin kullanabilecekleri mütalaa edilmektedir.

**Diyanet İşleri Başkanlığı
Hukuk Müşavirliği**